

Arrayer

Arrayer i Java

- Alla *värden har samma datatyp*
- Får vara primitiva datatyper eller klasstyper
- I Java behandlas arrayer som objekt
 - ➡ Instansieras med `new`
 - ➡ Namnet på fältet är en referens
 - ➡ Index är av datatyp `int`

OBS! Vid instansiering av ett fält med objekt instansieras *ej* objekten. Det skapas bara utrymmet för rätt antal referenser.

Arrayer och hakparanteser

- Deklaration

```
typename[] arrayName;
```

- Instansiering

```
arrayName = new typename[numberOfElements];
```

– *numberOfElements* godtyckligt uttryck av typ *int*

- Åtkomst av element

```
arrayName[index]
```

```
// index >= 0 && index < numberOfElements
```

– indexerar man sig utanför godkända index inträffar ett undantag (programmet avslutas om vi inte aktivt undviker detta)

Exempel

```
int[] results;  
results = new int[10];    // 0..9  
  
int i = 1000;  
char[] koder = new char[i];  
  
Triangle triangles[] = new  
    Triangle[i+123];
```

Arrayer som datatyp

- Arrayer är en datatyp
- För varje datatyp finns en motsvarande array-datatyp
- Typen är *typename*[]
- Storleken ingår inte i datatypen
- ➔ Grundtypen bestämmer kompatibiliteten
- ➔ Även fält referenser är polymorfa

Fler exempel

```
int[] results1 = new int[100];
```

```
int[] results2 = new int[20];
```

```
results1 = results2;
```

```
results2 = results1;
```

Fler exempel

```
int[] results1 = new int[100];
```

```
int[] results2 = new int[20];
```

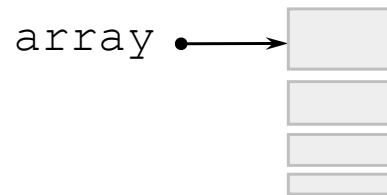
```
results1 = results2;  
results2 = results1;
```

} OK, då samma datatyp

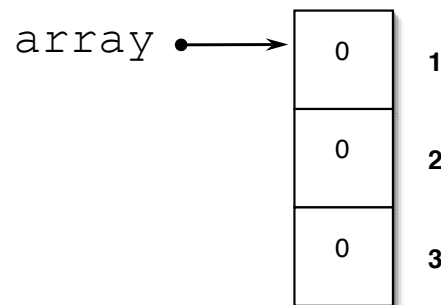
Instansiera arrayer

- Primitiva datatyper

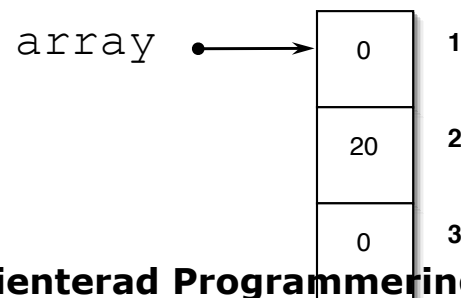
```
int[] array;
```



```
array = new int[3];
```

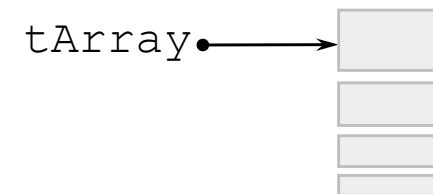


```
array[1] = 20;
```

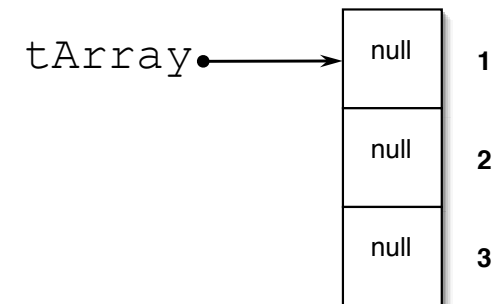


- Klasstyper

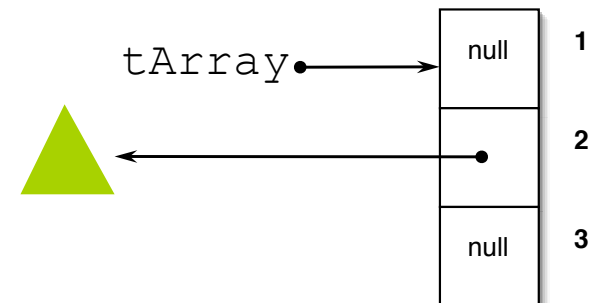
```
Triangle[] tArray;
```



```
tArray = new Triangle[3];
```



```
tArray[1] = new Triangle();
```



Instansiera arrayer

- Glöm inte att instansiera arrayen före användningen

```
int[] results;
```

```
results[0] = 99;
```

➡ `NullPointerException`

ett *undantag*, dessa kan bevakas och fångas upp för att hanteras, vilket vi kommer titta på på en senare föreläsning

Initialisera med listor

- Hela fältet kan initialiseras vid deklarationen

```
int[] enheter = {147, 323, 89, 933, 540, 269, 97};
```

```
char[] kursNiva = {'A', 'B', 'C', 'D'};
```

- Längden bestäms av antalet element
- Endast vid deklarationen
- Observera:
 - `new` används inte
 - Ingen explicit storlek

Indexkontroll

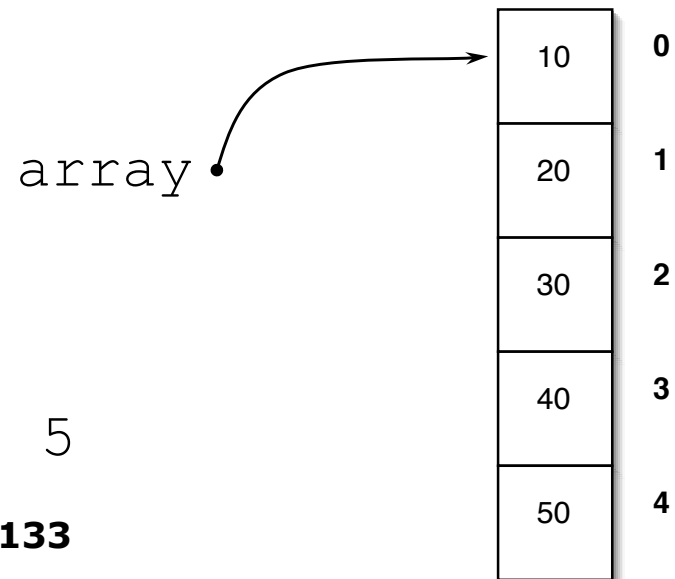
- Väl skapat är arrayens storlek fix
- Index måste referera till existerande element
- ➡ Index måste vara i intervallet $0 \dots \text{storlek} - 1$
- Index kontrolleras dynamiskt (under körning)

```
int[] array = {10, 20, 30, 40, 50};
```

```
int i;
```

```
i = array[5];
```

➡ `ArrayIndexOutOfBoundsException: 5`



Arrays storlek

- Varje Array objekt har ett publikt attribut `length`
- ... som *anger antalet element*, inte högsta index

OBS! Leder ofta till *off-by-one fel*

- Används ofta i loopar
- Exempel:

```
for (int i = 0; i < array.length; i++)  
    ... array[i] ...;
```

Objekt som element

- Elementen i en array kan vara objektreferenser

```
Circle[] cirkel = new Circle[5];
```

- ➔ Fem referenser till objekt av typen `Circle`

OBS! Inga objekt har skapats (referensen är `null`)

```
cirkel[0] = new Circle();
```

- Objekten måste skapas separat t.ex. m.h.a. loop

```
for (int i=0; i < cirkel.length; i++) {  
    cirkel[i] = new Circle();  
    cirkel[i].changeSize((i+1)*10);  
}
```

Arrayer som parametrar

- Arrayreferensen överförs (“kopieras”) och den formella och aktuella parametern blir alias
- Ändringar påverkar båda
- Eftersom storleken inte är del av datatypen får den aktuella parametern ha godtycklig längd

```
int[] array = {10, 20, 30, 40, 50};
```

```
...aMethod (array);
```

```
public void aMethod (int[] numbers)
```

```
{
```

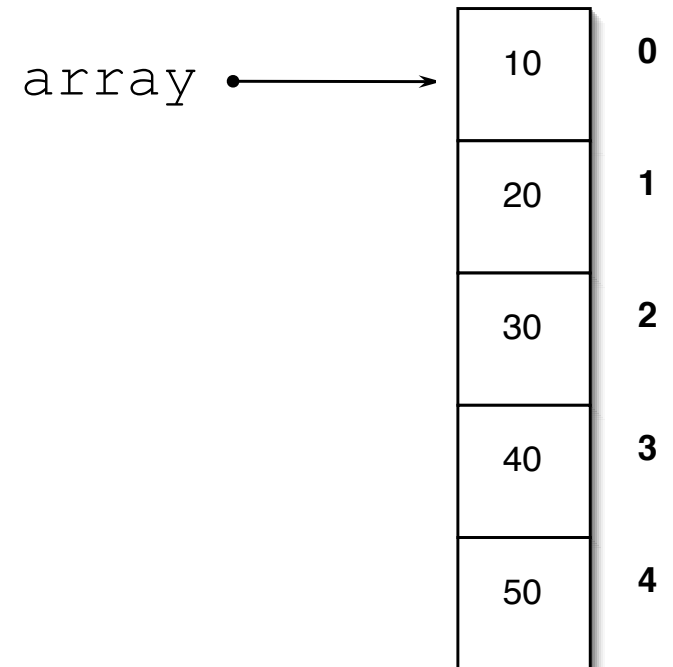
```
...
```

```
numbers[2] = 99;
```

```
...
```

```
}
```

```
array[2] = 0;
```



Arrayer som parametrar

- Arrayreferensen överförs (“kopieras”) och den formella och aktuella parametern blir alias
- Ändringar påverkar båda
- Eftersom storleken inte är del av datatypen får den aktuella parametern ha godtycklig längd

```
int[] array = {10, 20, 30, 40, 50};
```

```
...aMethod (array);
```

```
public void aMethod (int[] numbers)
```

```
{
```

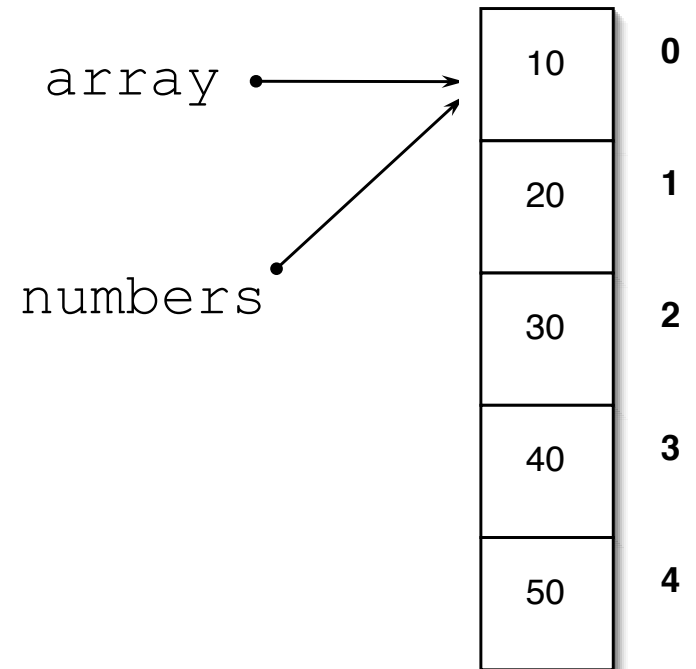
```
...
```

```
numbers[2] = 99;
```

```
...
```

```
}
```

```
array[2] = 0;
```



Arrayer som parametrar

- Arrayreferensen överförs (“kopieras”) och den formella och aktuella parametern blir alias
- Ändringar påverkar båda
- Eftersom storleken inte är del av datatypen får den aktuella parametern ha godtycklig längd

```
int[] array = {10, 20, 30, 40, 50};
```

```
...aMethod (array);
```

```
public void aMethod (int[] numbers)
```

```
{
```

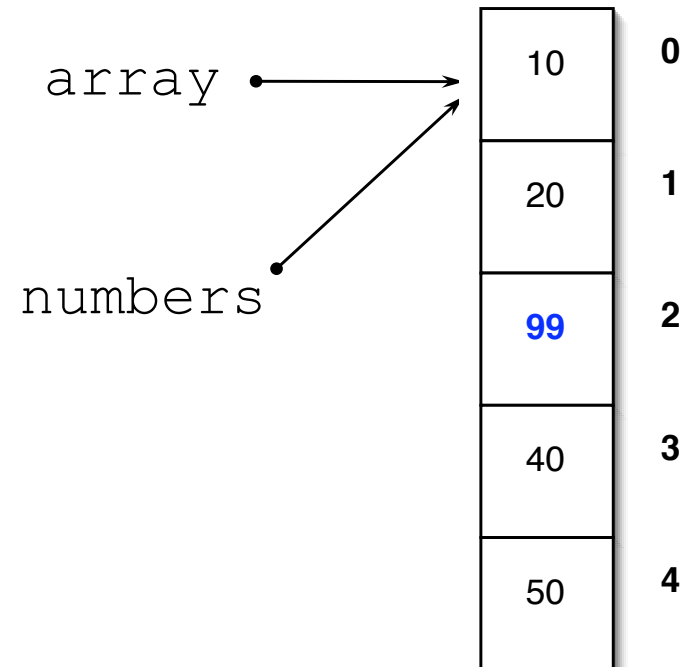
```
...
```

```
numbers[2] = 99;
```

```
...
```

```
}
```

```
array[2] = 0;
```



Arrayer som parametrar

- Arrayreferensen överförs (“kopieras”) och den formella och aktuella parametern blir alias
- Ändringar påverkar båda
- Eftersom storleken inte är del av datatypen får den aktuella parametern ha godtycklig längd

```
int[] array = {10, 20, 30, 40, 50};
```

```
...aMethod (array);
```

```
public void aMethod (int[] numbers)
```

```
{
```

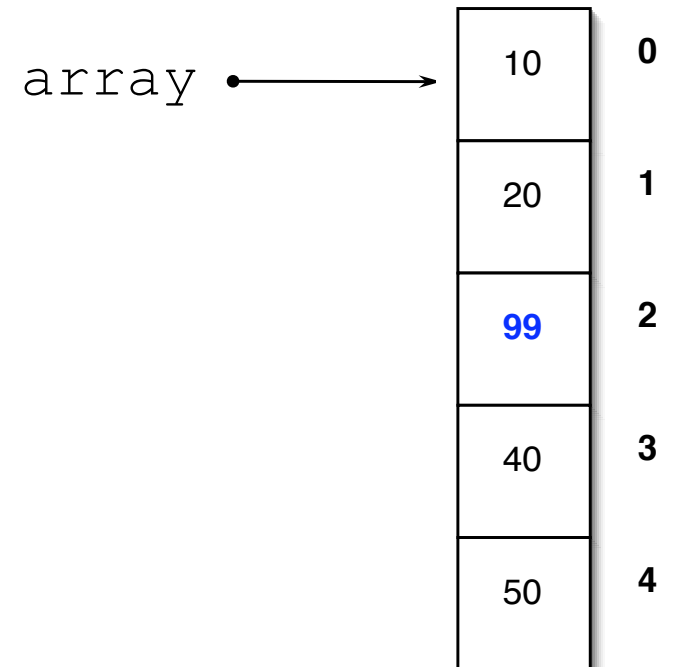
```
...
```

```
numbers[2] = 99;
```

```
...
```

```
}
```

```
array[2] = 0;
```



Arrayer som parametrar

- Arrayreferensen överförs (“kopieras”) och den formella och aktuella parametern blir alias
- Ändringar påverkar båda
- Eftersom storleken inte är del av datatypen får den aktuella parametern ha godtycklig längd

```
int[] array = {10, 20, 30, 40, 50};
```

```
...aMethod (array);
```

```
public void aMethod (int[] numbers)
```

```
{
```

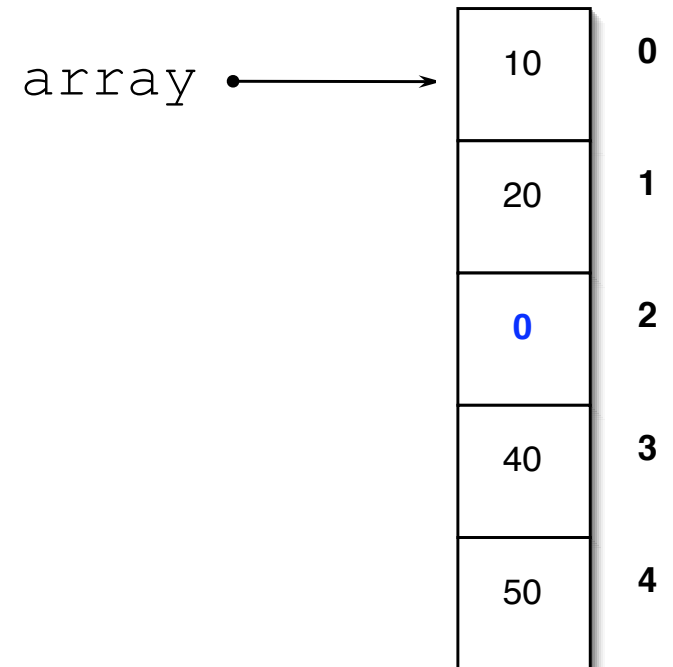
```
...
```

```
numbers[2] = 99;
```

```
...
```

```
}
```

```
array[2] = 0;
```



Arrayer som parametrar:

```
Object findObjectInArray(Object o, Object[]
                           arrayOfObjects) {
    int i;           // local variable
    for (i = 0; i<arrayOfObjects.length; i++) {
        if (arrayOfObjects[i] == o) // alias
            return o;
    }
    return null;
}
```

```
public class GeoFigurer {  
    Circle[] cirkel = new Circle[5];  
    String[] farger = {"red", "yellow", "blue",  
                      "green", "magenta", "black"};
```

```
    public GeoFigurer() {  
        for (int i=0; i < cirkel.length; i++) {  
            cirkel[i] = new Circle();  
            cirkel[i].changeSize((i+1)*10);  
            cirkel[i].moveHorizontal((i+1)*25);  
        }  
  
        for (int i=cirkel.length-1; i >=0 ; i--) {  
            cirkel[i].changeColor(farger[i]);  
        }  
    } // GeoFigurer
```

...

Flerdimensionella arrayer

- Arrayer kan ha flera dimensioner
 - En-dimensionella arrayer motsvarar listor
 - Två-dimensionella arrayer motsvarar tabeller eller matriser med rader & kolumner
 - Array av array av array av ...
- ➡ Varje dimension har ett eget index
- ➡ Varje dimension har sin egen `length`
- Kan initialiseras med listor

Ännu fler exempel

```
int[][] matrix1 = new int[10][20];  
int[][] matrix2 = {{1}, {2, 22}, {3, 33, 333},  
    {4, 44, 444, 4444}}  
int[][][] matrix3 = new int[10][20][30];  
  
matrix2[0].length == 1;  
matrix2[3].length == 4;  
  
matrix1[2][3] = matrix2[1][0];  
matrix1[2] = matrix2[1];  
matrix3[1] = matrix2;  
  
Triangle[][][] fiveDimensional;
```

Kopiera arrayer

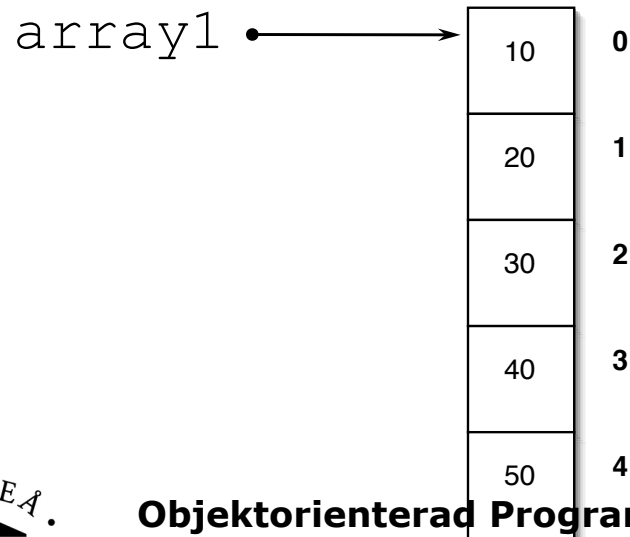
- Arrayvariabler är referenser

➡ Tilldelning gör ingen kopia på elementen i fältet

```
int[] array1 = {10, 20, 30, 40, 50};
```

```
int[] array2 = new int[5];
```

```
array2 = array1;
```



Kopiera arrayer

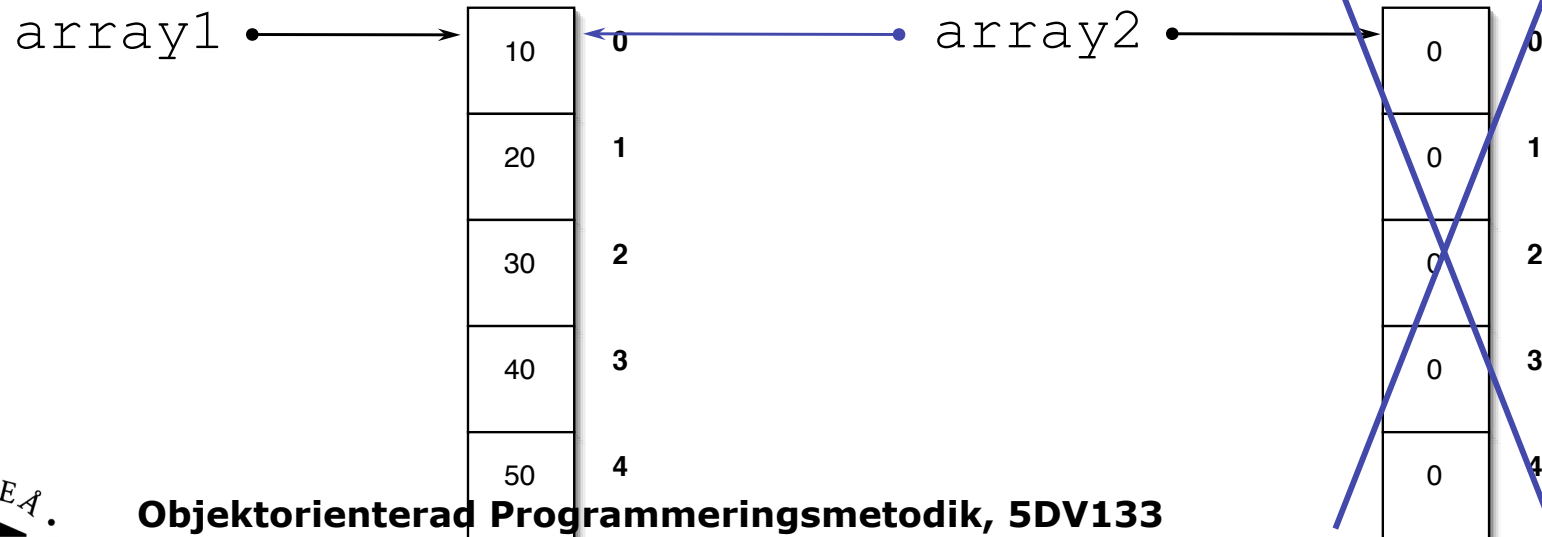
- Arrayvariabler är referenser

➡ Tilldelning gör ingen kopia på elementen i fältet

```
int[] array1 = {10, 20, 30, 40, 50};
```

```
int[] array2 = new int[5];
```

```
array2 = array1;
```



Kopiera arrayer

- `System.arraycopy` gör kopia element för element
- Vid flerdimensionella arrayer måste den anropas flera gånger
- Gör lämpligtvis i en (nästad) loop

```
public static void arraycopy (  
    Object source, int srcindex,  
    Object dest, int destindex, int size)  
    throws ArrayIndexOutOfBoundsException,  
           ArrayStoreException
```

- Vi kan självklart göra det “manuellt” också genom att löpa över alla element och kopiera dessa.

Klassen `ArrayList` (`java.util`)

- Ett objekt av klassen `ArrayList` liknar en array
- Men
 - Har dynamisk längd, dvs längden utökas efter behov
 - Lagrar bara intern referenser till objekt av typen `Object`
 - Dvs vi kan ej lagra primitiva typer som `tex`, `int` och `double` (dessa kan dock konverteras till och från objekttyper automatiskt (`Tex` `int` \leftrightarrow `Integer`))
 - Inte samma syntax för indexering
- Implementeras med arrayer

Generics

- I tidigare versioner av Java kan man göra generella klasser (tex `ArrayList`) med hjälp av `Object`.
- Fördel är att man behöver skriva koden till listan en enda gång och sen använda den oavsett vad som ska lagras.
- Nackdel är att man i en och samma lista kan lagra olika objekt “huller om buller”. (Först en bok, sen ett bibliotek följt av ett hus etc)
- En annan nackdel är att man behöver göra många “typecasts” i kod som använder sig av en klass som utnyttjar `Object`.
- Mha generics så kan man istället specificera (vid konstruktion av objektet) vad som ska lagras

ArrayList

ArrayList<T>

```
ArrayList ( )  
+ add(T obj)  
+ add (int index, T obj)  
+ set (int index, T obj)  
+ remove (int index)  
+ T get (int index)  
+ boolean contains (T obj)  
+ boolean isEmpty ( )  
+ int indexOf (T obj)  
+ int size ( )  
+ clear ( )  
...
```

Effektiviteten av ArrayList

- När ett element sätts in flyttas (kopieras) alla efterföljande element en position åt höger. Operationen är $O(n)$

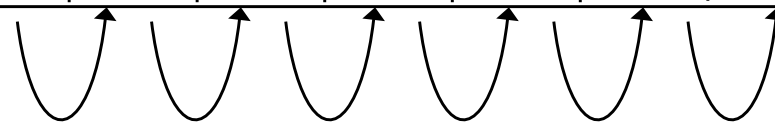
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	...
79	87	94	82	67	98	87	81	74	91	...

sätt in 0 på index 4

- När ett element tas bort flyttas (kopieras) alla efterföljande element en position åt vänster. Också $O(n)$

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	...	
79	87	94	82	0	67	98	87	81	74	91	...

➡ Ej effektivt så var försiktig



Autoboxing

- Automatisk konvertering mellan primitiva typer och wrapper-klasserna Integer, Float, Boolean etc

- Ex:

```
Integer i = new Integer(9);  
Integer j = new Integer(13);  
Integer k = i + j;
```

- Kod kommer att infogas för att göra konverteringen så det kommer inte gå snabbare än om man gör det “manuellt”, men koden blir mindre plottrig

Generics och autoboxing

```
import java.util.*;

public class ArrayListTest{
    public static void main(String[] args){
        ArrayList<Integer> myList = new
            ArrayList<>();

        myList.add(103);

        // Hade inte gått att lägga till en sträng som p nedanstående
        rad!!

        // myList.add("Hejsan svejsan");

        int testInt = myList.get(0);

        System.out.println(testInt);
    }
}
```

Iteratorer

- Kan användas för att gå igenom samlingar av värden tex i Vector, ArrayList m.fl.

```
Vector<Integer> v=new Vector<Integer>();  
for(int i =0;i<10;i++)  
    v.add(new Integer(i));  
Iterator<Integer> it = v.iterator();  
while(it.hasNext())  
    ... it.next() ...
```


For-each

```
ArrayList<Integer> v=new ArrayList<>();  
for(int i =0;i<10;i++)  
    v.add(new Integer(i));  
for(Integer value:v)  
    ... value ...
```

- Funkar för arrayer och alla klasser som implementerar
interface `Iterable`